



Szivárvány

A DEBRECEN-NAGYERDEI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

2006/10

Meghívó

***Mindenkit szeretettel várunk gyülekezeti hétvégénkire
a Nagyerdei ref. templomba, nov. 9 - 12 között***

Cél: a hívő ember tanítása

Az Újvilág és régi kérdéseink avagy *Az amerikai missziós út tanulságai*

nov. 9. csüt. 5 óra: A megújuló spiritualitásról

nov. 10. pént. 5 óra: Közösségépítés, munkatársak

nov. 11. szomb. 5 óra: Infrastruktúra és jövőkép

nov. 12. vas. fél 9 és fél 11: Istentisztelet, úrvacsora

Szolgál:

Püski Lajos
nagyerdei ref. lelkész

A másfél órás alkalmak rendje: rövid áhítat, előadás és megbeszélés

„...növekedjete az Isten ismeretében!” (Kol 1,10)

„Szivárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a jele a szövetségnek, melyet én a világgal kötök.” 1Móz 9,13

Az Újvilág és régi kérdéseink (2.)

A spiritualitásról

Egyházközségünk vezető lelkésze az Egyesült Államokban járt, és az ott teológiai ösztöndíjjal tanuló Dániel fia segítségével három hétig tanulmányozta 13 gyülekezet életét, missziós szolgálatát, meglátogatva 10 különböző istentiszteletet, és konzultációt folytatott 11 gyülekezet vezetőivel. Most cikksorozatban osztja meg, az általános bevezető után, 6 témakörbe sűrítve tapasztalatainak egy részét olvasóinkkal. (Szerk.)

Különös lehetőség és élmény volt ismeretlen civilként és Amerikában részt venni istentiszteleteken. Ezek az angol nyelvű gyülekezetek több istentiszteletet is tartanak hétvégén, ahol mi jártunk, és ott akkor alkalmanként 400-2500 fő volt jelen. Az egyik vasárnapon, pl. négy istentiszteleten vettünk részt, és akkor csak egyszer ettünk. Noha különböző felekezetűek voltak ezek az alkalmak, mégis sok hasonlóságot fedezhettünk fel.

Az Egyesült Államok lakosságának közel 30-40 %-a templomba járó ember, mégis a gyülekezetek jelentős missziós aktivitást fejtenek ki az evangélium terjesztésében.

A Chicago melletti kertvárosok templomaihoz az emberek átlagban 30-50 percet autózva érkeznek meg, és már a templom nagy parkolójában, majd az ajtóban és az előtérben is szívélyesen és segítőkészen fogadnak mindenkit, gyakran kézbe adva a különböző információs anyagokat is (hirdetések, programok, istentiszteleti rend, kapcsolat felvételi lap). Barátságosan, helyet mutatva segítik az érkezőket és köszöntik az új tagokat.

Több helyen gyakorlat az, hogy a beépített projektor segítségével, kivetítően olvashatók a hirdetések, láthatók képek a gyülekezet aktuális eseményeiről, sőt az énekek szövege, a bibliai igék, és az igehirdetés néhány hangsúlyos gondolata, meditációs képek, vagy aranymondás is.

Legtöbb helyen állva, legalább húsz perces, lelkesítő énekléssel indul az alkalom. (A zeneiségről külön cikkben fogok írni!) A résztvevők mindenhol, az istentisztelet keretében kézfogással köszöntik a környezetükben ülőket.

Az istentiszteletekkel párhuzamosan, sok kiscsoportban tartanak gyermekfoglalkozásokat a nagyszerűen felszerelt kistermek sokaságában, önkéntesek segítségével.

Igeolvasással, imádsággal, énekszámokkal, bizonyágtételekkel többen szolgálnak.



Prédikáció közben (Parkview)

A történelmi, tradícióikat jobban megélő gyülekezetekben általában hagyományos liturgikus öltözetben szolgálnak a lelkészek, kórustagok.

Az újonnan szerveződött közösségek egy részében pedig hétköznapi öltözetben, esetleg öltönyben voltak a szolgálatvégző lelkészek, tagok, énekesek.

Az igehirdetések többsége, - a magyarországiakhoz viszonyítva - gyakorlatiasabb, közvetlenebb hangnemű, és gyakran hangzanak el humorosabb részek is. Az oldottabb légkörű alkalmakon gyakran van mosoly, nevetés is, néha az egyetértés szóban és tapsban is természetes módon kifejezésre kerül.



Parkview-i templom

Szinte minden gyülekezet rendelkezik több száz adagos konyhával, étteremmel, ahol a templomi istentisztelet folytatásaként, közösségépítő módon sokan együtt is étkeznek.

Hatalmas neogótikus katedrálisban és új építésű, színházterem szerű helyen is vettünk részt nagyon családias légkörű istentiszteleteken, noha sok százan voltunk együtt.

Az istentiszteleteket és a spiritualitást még befolyásolják a különböző alkalmak helyszínéül szolgáló épületek, az infrastruktúra, valamint a zeneiség és kiscsoportos alkalmak is, de ezekről későbbi írásaiban fogok beszámolni.

Tanulságok:

– Mivel a Szentírás nem ad kötelező, részletes istentiszteleti rendet, ezért a bibliai változatosság gazdagíthat.

– Nagyon fontos a barátságos, testvéri légkör a fogadástól az elköszönésig.

– Az istentiszteleten az igehirdetés központi szerepe mellett az alkalom többi eleme is fontos, ezért azokra is előre kell készülnie a gyülekezetnek.

– Az istentiszteletet a gyülekezet végzi, és nem a lelkész tartja.

– Az igehirdetések tisztességes hétköznapi nyelvezete nemcsak a megértést, hanem az oldottabb légkört is segíti.

– A misszió szerves része kell, hogy legyen minden tag számára az emberek hívogatása, különösen az elsősorban érdeklődőknek szánt alkalmakra.

– Az istentiszteleten a hivatalos szolgáltatók hétköznapias vagy liturgikus öltözete a kulturális közeghez is igazodva egyaránt lehet építő.

– A közösségépítés és gyakorlás fontos eszköze lehet a gyülekezet istentisztelet utáni közös étkezése is.

– A gyülekezet nagyságának, az istentiszteletek látogatottságának növekedése addig lehetséges, amíg van működő közösség is.

– A hétvégi istentiszteletek és a kiscsoportos rétegalkalmak egymást kiegészítő, arányos rendjére van szükség.

(Folytatjuk!)

Püski Lajos

Konzultáció Parkview-i lelkészekkel



Első díjat nyert

Ez év augusztus 24-én Debrecenben, a Doktorok Kollégiumának nyári ülészakán végre összeült a Zsinat által felkért szakértő zsűri, hogy elbírálja a Gárdonyi Zoltán születésének 100. évfordulója alkalmából kiírt pályázatra beérkezett pályaműveket. Az első díjat gyülekezetünk tagja, Farkas Aliz nyerte el. Gratulálunk!

Szivárvány: *Hogyan került kapcsolatba Gárdonyi Zoltán művészetével? Meg lehet-e fogalmazni, hogy zenéjének mely elemei állnak közel a szívéhez?*

Farkas Aliz: Kilenc éves lehettem, amikor először figyeltem fel a templomban az orgona hangjára. „Még sohasem hallottam ilyen szépet!” - gondoltam. Bennem is feléledt a vágy, hogy orgonálhassak az istentiszteleten, habár sohasem próbáltam. Tizenhárom éves voltam, amikor egy kedves kántor barátom felhívta figyelmemet a miskolci nyári kántorképző tanfolyamra. Elsősorban azért kezdtem el járni, hogy „megtanuljak orgonálni”. Minde mellett a kántorképző volt az a hely, ahol először énekeltem vegyeskarban. Legelső kórusélményeim közé tartozik Gárdonyi Zoltán *Szívemnek kösziklása* című műve, melyet később a kollégiumi Kántusban is sokat énekeltünk.

Ha meg akarnám fogalmazni, hogy Gárdonyi Zoltán zenéjének mely elemei állnak leginkább közel a szívemhez, azt hiszem a kórusműveit emelném ki. A művész alázatosan, változtatás nélkül zenésít meg bibliai verseket, zenei eszközökkel nyomatékosítva azokat. Mialatt a pályamű megírására készültem, tanulmányoztam

Gárdonyi életútját is, mely minden esetben arról tanúskodik, hogy a művész gyermeki odaadással szolgálta az Isten ügyét, attól függetlenül, hogy éppen milyen politikai szelek fújtak. Szolgáló élete példa a számomra.

Sz: *Miről szól a díjnyertes pályamű?*

FA: Két cím közül választhatott a dolgozatíró. *Gárdonyi Zoltán kórusművei és a Károli-biblia vagy Gárdonyi Zoltán hitvallása orgonakoráljai tükrében.* Orgonista-hallgató lévén ránézésre az utóbbi témát választottam volna, azonban Gárdonyi Zoltán az a szerző, aki művei által nagy szerepet játszott abban, hogy megszerettem a kórusban való éneklést.

Pályázatom a zeneszerző kórusműveit és azok szövegét vizsgálja, melyeket néhány kivétellel a Károli-bibliában olvashatunk. Számomra különösen kedves ez a fordítás az „ízes”, kifejező nyelvezete miatt. Életútjának bemutatása után sorra veszem néhány kórusművét, azt vizsgálva, hogy milyen zenei eszközöket használ a szerző az egyes bibliai versek lefestésére, kiemelésére.

A dolgozat végén Gárdonyi *Memento* című kantátájáról gondolkodom. Ez az összefoglaló kórusmű talán a szerző hitvallása, mely a *Szenvedésből szabadulásra* tematikát bontja ki a Károli-biblia idézeteit, illetve a református énekeskönyv néhány énekét alapul véve.

A mű végén felcsendül az *Erős vár a mi Istenünk* kezdetű énekünk, melyet evangélikus testvéreink máig is mintegy himnuszként énekelnek.

Sz: *Milyen tervekkel indul neki az új tan-*



Új reformáció

KLAUS DOUGLASS TÉTELEIBŐL:

évnél? *Jut-e ezekben is szerep Gárdonyi Zoltánnak és zenéjének?*

FA: Október 9-én Biharkeresztesen egy ünnepélyes díjátadáson fogok részt venni. A zsűri felkért arra, hogy, mivel orgona szakos hallgató vagyok, orgonáljak az ünnepségen. Természetesen Gárdonyi Zoltán műveiből válogattam. Két korállelőjátékát fogom eljátszani, melyek tökéletesen megállják a helyüket mind az istentiszteleti liturgián belül, mind pedig koncerten előadva.

Azt hiszem, Gárdonyi Zsolttal együtt méltán állíthatom, hogy édesapja orgonaművei és bibliai szövegmegzenésítései a huszadik századi protestáns egyházzene repertoárjában egyedülálló értéket képviselnek.

Táborértékelő munkatársi megbeszélés



Ifjúságok csendesnapja



5. A KERESZTYÉN HIT NEM NORMÁK ÉS SZABÁLYOK RENDSZERE ÉS NEM IS VILÁGNÉZET VAGY TAN. A KERESZTYÉN HIT AZ EMBER ÉS JÉZUS KRISZTUS KÖZÖTT LÉTREJÖTT BIZALMI KAPCSOLAT.

6. AZ OLYAN TEOLÓGIA KÉPES RUGALMAS KERETEKET LÉTREHOZNI, AMELYNEK EGYÉRTELMŰ A KÖZÉPPONTJA. HA HOMÁLYOS A KÖZÉPPONT, A KERETEK MEGMEREVEDNEK.

7. AZ EGYHÁZ KERETEI NEM TETSZŐLEGESEK. AZOKAT A KÖZÉPPONTNAK KELL FORMÁLNIUK, ILLETVE A KERETEKNEK A LEHETŐ LEGHATÁROZOTTABBAN KELL A KÖZÉPPONTNA MUTATNIUK.

8. AZ ÚJ REFORMÁCIÓ SOK MINDENBEN IGAZODHAT AZ ELSŐ REFORMÁCIÓHOZ. NÉHÁNY KÉRDÉSBEN AZONBAN HATÁROZOTTAN TÚL KELL LÉPNIÉ RAJTA.

Hitvallások

Nagytáborunk délelőtti foglalkozásain, szerdán röviden megfogalmazta mindenki személyes hitvallását, pénteken pedig (3-4 fős) csoportokban a közösségi hitvallásunkat, majd beszélgettünk. Most kisközösségben megfogalmazott hitvallásokat közlünk. (Szerk.)

Egy 40 éves munkatársamnak

Egy munkatársam, aki tartózkodva figyelte hitbeli dolgaimat, egy alkalommal érdeklődéssel kérdezősködött hitem felől.

Én is távol voltam Istentől, amíg nem ismertem őt, céltalan, üres volt az életem. Nem volt egy biztos pont az életemben, csak pillanatnyi értékek, döntések, örömök vezéreltek. Nem kerestem Istent, de kezembe került a Biblia. Olyan érzésem volt, hogy valaki személyesen szól hozzám, mintha ismerné az életemet. Úgy tudott szólni, mint ahogy addig soha senki. Egyre inkább vágytam megismerni a Bibliát, kerestem, kutattam, mert éreztem, hogy találtam valamit, ami még nem az enyém. Amikor rádöbbsentem, hogy Isten mit tett érted, hogy az ő Fiát adta, hogy nekem életem legyen, sokáig gondolkodtam: miért? Bűnösnek éreztem magam. Váldotak az olvasottak. Olyan volt, mintha maga Isten szólt volna hozzám. Most már tudom, hogy a Biblia Isten szava. Jézus ma is él. Bizalommal fordulhatok hozzá

bármikor, mert szeret. Rábízom magam. Döntöttem, Ő legyen az Úr az életemben. Elhiszem, amit a Bibliában mond nekem. Megtapasztaltam saját életemben, hogy ígéretei igazak. Bűnbánattal, bűnvallással elé álltam, és aggodásaimat, félelmeimet, kétségeimet nyugalom, békesség és öröm váltotta fel.

Vele nem vagyok egyedül. Mi, akik hiszünk Benne, és megtapasztaltuk szabadító hatalmát, keressük az egymással való közösséget. Jézus Krisztus azt ígérte, ha az Ő nevében összejövünk, itt van köztünk. Megtapasztalhatjuk, hogy ez valóság.

Hálás a szívem nagyon, hogy engem így szeret. Hűséggel tartozom ezért, és „*az Ő közelsége oly igen jó nekem*”.

Neked is erre lenne szükséged. Téged is szeret. Ő mindenkiért meghalt, keres téged, de lehet, hogy nem figyelsz rá. Fordulj bizalommal a Bibliához, olvasd és hallgasd az Ő szavát. Ő elvégzi benned, amire szükséged van.

(19/b csoport)

Gyászban járó vigasztalására

Talán emlékeztek még, amikor pár évvel ezelőtt én is mély gyászban voltam. Ekkor kaptam vigasztalásul egy kis kártyát Gyökössy Endre szavaival, amit azóta is őrzök. Ez volt rajta: „A szeretet nagyobb, mint a halál, hiszen a szeretet, maga az Isten. Aki ezt hiszi, annak számára a halál nem pont, hanem kettőspont...” Ezek a szavak segítettek abban, hogy megértsem és elfogadjam, hogy Isten szeretete végtelen, és földi létünk csupán egy része az örökkévalóságnak. Azt nem tudhatjuk,

hogy Isten kinek-kinek mennyi időt enged a Földön, hiszen mindannyiunk életével Isten rendelkezik...

Hálával tartozunk azért, hogy amíg közöttünk volt, szerettük, és ő is sokban gazdagította a mi életünket. Igaz, hogy elment közülünk, de az élete ezzel nem ért véget, mert az Isten azt ígérte, hogy amit szem nem látott, fül nem hallott, ember szíve meg sem sejtett, olyat készített az ő szeretőknek. Mi még hitben járunk, de ő már látásban, részese az örökkévalóságnak.

(15/c csoport)

Gyermekeknek



„56” gyerekszemmel

Mostanában sokat lehet hallani az 1956-os forradalomról, mert éppen 50 éve történt. Elmesélem, hogy éltem ezt át 8 éves gyerekként Debrecenben. A felnőttek izgatottak voltak, ez a feszültség ránk, gyerekekre is átragadt. Mindenki a rádiót hallgatta, habár nagyon recsegett. „Zavarják”- mondták bosszankodva a felnőttek. Arról beszéltek, hogy tüntetések voltak, az emberek azt kiabálták, hogy „ruszlik haza!” Leverték a vörös csillagot a hivatali épületekről, és megtaposták. Az egyik barátnőm mesélte, hogy ő is ott volt. Mi nem mertünk kimenni se az utcára, sőt leköltöztünk a pincébe. Úi. egy iskolában laktunk, ahol a diákok ellenállási gócot alakítottak ki. A bordásfalakat kihordták az udvarra, hogy majd onnan lövik az oroszokat. A tanári szoba ablakán egy ágyúcsövet dugtak ki, és fegyvereket halmoztak fel. Féltünk, hogy ha harc lesz, szétlövik az iskolát, és azzal együtt minket is. Az a hír járta, hogy majd jönnek az amerikaiak, és megvédenek bennünket. A szomszéd néni azt mondta, hogy ha nem lesz megegyezés, akkor ki fog törni a 3. világháború. Ettől nagyon megijedtem, mert a szüleim sokat beszéltek a háború borzalmairól, ami csak 11 évvel korábban ért véget. November elején ágyúszóra eb-



redtem, mert lőtték a postát. Azt hittem, ez a bombázás, és tényleg kitört a 3. világháború. Orosz tankok zúgtak keresztül a városon, nem lehetett átmenni az útesten. A szüleim szomorúan mondták, hogy a hatalmas túlerővel szemben nincs mit tenni. Apukám korábban sose, de akkor elkísért az iskolába, a fő utcán azt mondta, hogy ne nézzek oda, ahol a sok harcokcs áll, nehogy rosszat álmodjak. Az osztályunkba új kislány érkezett. A szülei disszidáltak, őt húgával együtt, ideiglenesen a nagyszülőkre bízta. Az osztályban mellém ültették. Ijedt szemű, szelíd kislány volt, ő lett a barátnőm. Csak 5 évvel később mehetett a szülei után Amerikába. Egy másik osztálytársam apukáját börtönbe zárták, mert a tüntetésen szavalt egy verset. Egyszer bejött az osztályba ez a híres színész, a tanító néni könnyes szemmel üdvözölte, sajnáltuk, mert tudtuk, hogy börtönbe fog kerülni. Sok embert bebörtönöztek, felelősségre vontak, a félelem légköre uralkodott. Apukám, aki igazgatói állását egy évvel korábban vesztette el, azt mondta, „De jó, hogy tavaly leváltottak, mert különben most az iskolai események miatt felakasztatnának”. Leverték a forradalmat, de az ellenállás megmutatta, hogy az emberek nem tűrték a zsarnoki hatalmat.

„Jeruzsálem prófétáinál borzasztó dolgokat látok: házasságtörők, hazugságban élnek, bátorítják a gonosztevőket, ezért senki sem tér meg gonoszságából.” (Jer 23,14)

Egyetemi Templomról:

Lapzártunkkor a világi sajtóból vettük a hírt, hogy Dr. Bölcskey Gusztáv püspök úr átvette a Debreceni Egyetem rektorától a folyóiratok átköltöztetése után kiürített és a már korábban a Tiszántúli Református Egyházkerület tulajdonába került Egyetemi Templom kulcsát. Püspök úr szeretné, hogy Kálvin János születésének 500. évfordulójára, 2009-re, újra felszentelhetnék a közegyházi célra használandó Egyetemi Templomot.

Hírek

- ♦ **Reformációs Körséta** okt. 29-én a fél 11-es istentisztelet után, az Egyetem téri magyar reformátorok szobrainak megkoszorúzásával.
- ♦ **Családi istentisztelet** hittanosoknak, szüleiknek okt. 29-én, vasárnap 3 órakor.
- ♦ **Gyülekezeti hétvége** nov. 9 - 12. között 5 órától a hívő ember tanítására. Részletes program a címlapon olvasható.
- ♦ **Úrvacsorai közösség** lesz nov. 12-én vasárnap délelőtt mindkét istentiszteleten.
- ♦ **Lelkészszentelés** lesz okt. 19-én csütörtökön fél 11-kor a Nagytemplomban. Gyülekezetünkkel kapcsolatosan érintett: Lente Boglárka és Püski Dániel

Zenés áhítat

(vasárnaponként 5 órakor)

- okt. 8.** Dobi Bálint orgonál, Domány Rita énekel.
- okt. 15.** Vox Antiqua együttes énekel, vezényel Kiss Csaba.
- okt. 22.** Sárosi Dániel orgonál.
- okt. 29.** Gyülvészi János orgonál
- nov. 5.** A Musica Solaris együttes játszik, műv. vez. Jäger Éva.

Imádkozzunk...

- ♦ egyházunk megújulásáért,
- ♦ gyülekezetünk gyarapodásáért,
- ♦ bibliaiskolásainkért.

Információ

Gyülekezeti honlapunk címe, melyen a *Szivárvány* is megtalálható:

www.refnagyerdo.hu

Kórházlelkészek:

Kenézy Kórház – 511-777/1943

Klinika – 411-600/4978 (üzenetrögzítő)

A városi református **Méliusz Rádió** a 88 MHz-en az URH sávban fogható.



Szivárvány –
a Debrecen-Nagyerdei Református Egyházközség hírlevele
4032 Debrecen, Bolyai u. 25. Telefon: (52) 410-811
Felelős kiadó: Püski Lajos, lelképásztor
Fejléc: Betűvető Bt. Tördelés: Bene Lászlóné
Nyomda: REXPO Kft. Készült 600 példányban
14. évfolyam 10. szám, megjelenik havonta
Egyházközségünk számlaszáma: 11738008-20012917